

**Форма опису програми екзамену
з курсу «Українські студії»**

Поля форми	Опис поля форми
	<i>Київський столичний університет імені Бориса Грінченка</i>
Підрозділ	<i>Факультет суспільно-гуманітарних наук Факультет української філології, культури і мистецтва</i>
Кафедра	<i>Кафедра історії України Кафедра української мови</i>
Програма екзамену з дисципліни	<i>«Українські студії»</i>
Курс	<i>I</i>
Спеціальність (спеціалізація)	<i>073 Менеджмент</i>
Формат: дистанційний Форма проведення: тестування	Дистанційний формат проведення екзамену з курсу «Українські студії» передбачає виконання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування. Під час складання екзамену студент має вийти на відеозв'язок на платформі Google Meet із увімкненою камерою та мікрофоном: Онлайн-тестування передбачає виконання студентами завдань, розміщених на ЕНК «Українські студії (1 курс МОб, денна)» у рубриці «Підсумкове оцінювання з курсу «Українські студії»»: 1) 13 тестових завдань з блоку «Історичні студії»; 2) 13 тестових завдань з блоку «Історія та культура громади міста Києва»; 3) 14 тестових завдань з блоку «Українська мова в сучасному комунікативному просторі». Можливість відповіді на тестові завдання активізується під час проведення іспиту відповідно до графіку атестаційного тижня. Студенту для виконання кожного тесту надається одна спроба тривалістю 22, 22 і 26 хв. відповідно.
Тривалість проведення	<i>2 академічні години</i>
Максимальна кількість балів	<i>40 балів</i>
Критерії оцінювання	Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування і написання есе Тест з блоку з блоку «Історичні студії» Кількість тестових завдань – 13. Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів – 13. Тест з блоку «Історія та культура громади міста Києва» Кількість тестових завдань – 13. Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в 1 бал.

	Максимальна кількість балів – 13. Тест з блоку «Українська мова в сучасному комунікативному просторі» Кількість тестових завдань – 14. Кожне тестове завдання з наданням правильної відповіді оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів – 14. <table><tr><th colspan="4">Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування</th></tr><tr><th>№ з/п</th><th>Максимальна кількість балів</th><th>Рівень знань</th><th>Опис критерію</th></tr><tr><td>1</td><td>35–40</td><td>Відмінно (високий рівень знань)</td><td>Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал, кількість помилок у тестових завданнях є мінімальною</td></tr><tr><td>2</td><td>25–34</td><td>Добре (достатній рівень знань)</td><td>Студент твердо знає матеріал, але допустив окремі помилки під час відповіді на тестові завдання</td></tr><tr><td>3</td><td>15–24</td><td>Задовільно (середній рівень знань)</td><td>Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає помилки під час відповіді на тестові завдання</td></tr><tr><td>4</td><td>1–14</td><td>Незадовільно (низький рівень знань)</td><td>Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на тестові завдання</td></tr></table>	Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування				№ з/п	Максимальна кількість балів	Рівень знань	Опис критерію	1	35–40	Відмінно (високий рівень знань)	Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал, кількість помилок у тестових завданнях є мінімальною	2	25–34	Добре (достатній рівень знань)	Студент твердо знає матеріал, але допустив окремі помилки під час відповіді на тестові завдання	3	15–24	Задовільно (середній рівень знань)	Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає помилки під час відповіді на тестові завдання	4	1–14	Незадовільно (низький рівень знань)	Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на тестові завдання
Критерії оцінювання підсумкового контролю у вигляді онлайн-тестування																									
№ з/п	Максимальна кількість балів	Рівень знань	Опис критерію																						
1	35–40	Відмінно (високий рівень знань)	Студент глибоко і міцно засвоїв матеріал, кількість помилок у тестових завданнях є мінімальною																						
2	25–34	Добре (достатній рівень знань)	Студент твердо знає матеріал, але допустив окремі помилки під час відповіді на тестові завдання																						
3	15–24	Задовільно (середній рівень знань)	Студент знає тільки основний матеріал, але не засвоїв його деталей, допускає помилки під час відповіді на тестові завдання																						
4	1–14	Незадовільно (низький рівень знань)	Студент не знає матеріалу, допускає істотні помилки під час відповіді на тестові завдання																						
Перелік допоміжних матеріалів	<i>Комп'ютерна техніка, доступ до мережі Інтернет, приєднання до платформи Google Meet</i>																								
Орієнтовний перелік питань	Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з блоку «Історичні студії»: 1. Поняття “цивілізація” в історичній науці. 2. Формування цивілізації на території сучасної України в даній історії 3. Особливості цивілізації і ментальності українців. 4. Історичні етапи протистояння України з Росією. 5. Трипільська культура у формуванні цивілізації в Україні. 6. Кочовики раннього залізного віку в Північному Причорномор'ї. 7. Антична цивілізація у Північному Причорномор'ї. 8. Етногенез українців за археологічними та писемними джерелами. 9. Східнослов'янські союзи племен у V – IX ст. н.е. як основа формування державності. 10. Язичництво Русі. Феномен двовір'я. 11. Об'єднання східнослов'янських племен київськими князями. 12. Значення запровадження християнства на Русі для розвитку цивілізації в Україні. 13. Королівство Русі в кінці XII – першій половині XIV ст. 14. Боротьба за історичну спадщину Русі. 15. Монгольська навала: Україна в зіткненні цивілізацій. 16. Україна в державних проектах Великого князівства Литовського та Річі Посполитої у XIV-XVI ст. ст. 17. Українське козацтво: походження, розвиток, історична роль. 18. Українські землі у боротьбі Великого князівства Литовського та Московського царства у XVI ст.																								

19. Люблінська унія: сучасні оцінки.
20. Берестейська церковна унія та її значення в історії України.
21. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої половини XVII ст.
22. Причини Української національно-визвольної війни середини XVII ст.
23. Формування української державності впродовж національно-визвольної війни середини XVII ст.
24. Історична пам'ять про козацьку Україну.
25. Політичне становище Гетьманщини у складі Московської держави впродовж другої половини XVII ст.
26. Доба «Руїни» в українській історії.
27. Політика російського уряду стосовно автономії українських земель у XVIII ст.: ліквідація автономії.
28. Гайдамацький та опришківський рухи.
29. Приєднання Північного Причорномор'я до Російської імперії та його колонізація українцями.
30. Поділи Речі Посполитої в другій половині XVIII ст. та їх наслідки для українських земель.
31. Українське національне відродження XIX ст.: сутність і періодизація.
32. Кирило-Мефодіївське товариство: ідеологія та провідні діячі.
33. Громадівський рух другої половини XIX ст.
34. Модернізація українських земель в Російській імперії та особливості їх проведення.
35. Громадсько-культурний рух у Західній Україні в першій половині XIX ст. «Руська Трійця».
36. Революція 1848 – 1849 рр. в Австрійській імперії та її вплив на розвиток українського національного руху.
37. Українці в суспільно-політичній імперській системі другої половини XIX ст.
38. Промисловий переворот та особливості становлення індустріального суспільства в українських землях (др. пол. XIX – пер. пол. XX ст.).
39. Боротьба за політичну і культурну окремішність українців: ідеологічні засади та провідні діячі.
40. Доля розділеної української нації в умовах Першої світової війни.
41. Українська революція в контексті державотворення та україно-російського протистояння.
42. Політика Центральної Ради. Утворення Української Народної Республіки.
43. Українська держава гетьмана Павла Скоропадського.
44. Внутрішня і зовнішня політика Директорії УНР.
45. Встановлення радянської влади в Україні.
46. Західноукраїнська Народна Республіка та її роль в історії українського державотворення.
47. Політика «українізації» 20-х – початку 30-х рр. XX ст.
48. Індустріалізація в радянській Україні: сталінська модернізація.
49. Колективізація сільського господарства в Україні та Голодомор-геноцид 1932 – 1933 рр.
50. Сталінський тоталітарний режим в Україні.
51. Організація українських націоналістів (ОУН): утворення, ідеологія

та діяльність.

52. Приєднання західноукраїнських земель до СРСР у 1939 – 1940 рр. Встановлення тоталітарного сталінського режиму в Західній Україні.
53. Україна між двома тоталітарними режимами в Другій світовій війні.
54. Рух Опору проти німецьких окупантів і їхніх союзників на території України під час Другої світової війни.
55. Український національно-визвольний рух проти сталінського тоталітарного режиму (друга половина 40-х – початок 80-х рр. XX ст.).
56. Самоусвідомлення українців і України в кінці 1980 – на початку 1990 років.
57. Розпад Радянського Союзу та відновлення державності в Україні.
58. Проблеми формування постіндустріального суспільства в Україні на рубежі XX і XXI ст.
59. Революції в Україні: причини і результати.
60. Україна в російських проєктах «відновлення СРСР», розв’язання загарбницької війни проти України.

**Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з блоку
«Історія та культура громади міста Києва»**

1. Заснування міста Києва: від легенд до наукових фактів
2. Головні історичні етапи забудови міста Києва у період Середньовіччя.
3. Система адміністративного управління у середньовічному Києві.
4. Соціальна стратифікація населення Києва у Середньовіччі.
5. Київ як релігійний центр середньовічної Східної Європи.
6. Особливості розвитку середньовічного мистецтва у Києві.
7. Монументальна архітектура середньовічного Києва
8. Політичний статус міста у складі ВКЛРЖ та Речі Посполитої.
9. Вплив магдебурзького права на розвиток Києва та громади міста.
10. Війтівство і лава в Києві у XVI– XVII ст.
11. Міська рада Києва у XVI– XVII ст.: головні функції та діяльність
12. Козацький фактор у житті Києва.
13. Соціальна структура міста у XVI– XVIII ст.
14. Релігійне життя міста у XVI– XVIII ст.
15. Характер забудови та архітектурний ансамбль Києва у XVI– XVIII ст.
16. Головні особливості розвитку міської культури у XVI– XVIII ст.
17. Становлення та утвердження в місті імперської моделі місцевого управління (кінець XVIII ст. – XIX ст.).
18. Соціальна стратифікація міського населення у XIX ст.
19. Характер забудови та архітектурний ансамбль міста у XIX.
20. Освітнє середовище міста першої половини XIX ст.
21. Університети Києва як важливі центри освітньо-наукового та громадського життя містян.
22. Розвиток освіти в місті у другій половині XIX ст.
23. Відомі меценати міста та їх внесок у розвиток громади та міського середовища.
24. Відомі київські художники другої половини XIX ст.
25. Образ Києва в українській художній літературі XIX – початку XX ст.
26. «Будівельна лихоманка» на зламі XIX–XX ст.

27. Архітектурний ансамбль міста на рубежі XIX–XX ст.
28. Садиби як новий тип будинку в архітектурному ансамблі міста.
29. Благоустрій міста у другій половині XIX – початку XX ст.
30. Повсякденне життя киян у XIX ст.
31. Суспільно-політичне та соціально-економічне становище Києва під час Української революції.
32. Захоплення Києва більшовиками: головні етапи та наслідки.
33. Встановлення радянської моделі управління містом.
34. Адміністративно-територіальний устрій Києва у 20–30-х рр. XX ст.
35. Вплив українізації на розвиток культури міста.
36. Сталінська індустріалізація та її соціально-економічні наслідки для міста.
37. Суспільно-політичне життя містян в умовах сталінських репресій.
38. Радянські проекти урядового кварталу.
39. Зміни архітектурного ансамблю міста у 30-х рр.
40. Умови життя киян під час Другої світової війни.
41. Руйнація Києва під час німецько-радянської війни.
42. Післявоєнна відбудова міста.
43. Суспільно-політичні зміни в місті періоду «відлиги».
44. Боротьба з надмірностями в будівництві та її вплив на зміну архітектурного ансамблю міста.
45. Масове будівництво соціалістичного житла у 1960–1970-х рр.
46. Суспільно-політичні зміни в місті періоду «застою».
47. Історія київського метрополітену та його роль у житті міста.
48. Горбачовська «перебудова» та її вплив на життя киян.
49. Політичні події 1990-х рр. та їх вплив на розвиток міста.
50. Київ та кияни під час Помаранчевої революції.
51. Життя Києва під час Революції гідності.
52. Система адміністративно-територіального устрою Києва 1990–2000-х рр.
53. Місцеві органи влади в Києві періоду незалежності.
54. Київський університет імені Бориса Грінченка та його роль у житті громади міста.
55. Сучасні житлові квартали Києва: проблеми та перспективи.
56. Зміна архітектурного ансамблю Києва в період незалежності.
57. Благоустрій міста: здобутки, проблеми та перспективи.
58. Проблеми збереження історико-культурної спадщини в місті.
59. Декомунізація та дерусифікація міського простору Києва.
60. Релігійне життя Києва в період незалежності.

**Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену з блоку
«Українська мова в сучасному комунікативному просторі»:**

1. Фахова мова як основа професійної комунікації.
2. Стилїстична диференціація сучасної української мови.
3. Спілкування як інструмент професійної діяльності.
4. Основні ознаки культури мови, мовлення і комунікації.
5. Культура усної професійної комунікації. Основні особливості дотримання орфоепічних та акцентуаційних норм у професійному спілкуванні.
6. Основні засоби писемної професійної комунікації (орфографічні, пунктуаційні норми у професійній діяльності).

7. Реалізація орфоепічних й акцентологічних норм в усному мовленні майбутнього фахівця.
8. Лексичні норми української мови. Словникова й довідкова література.
9. Фразеологія і культура професійного мовлення.
10. Морфологічні норми і мовна практика сучасного фахівця.
11. Принципи сучасного українського правопису. Найважливіші відомості з його історії.
12. Основні зміни до нової редакції правопису.
13. Правила вживання апострофа в сучасному українському правописі. Сполучення літер *йо –ьо*. Правопис префіксів у сучасній українській літературній мові.
14. Правопис слів іншомовного походження в сучасній українській літературній мові.
15. Ненаголошені *е, и, о* в сучасній українській літературній мові.
16. Власні та загальні назви в сучасній українській літературній мові. Правила вживання великої літери у власних назвах.
17. Написання складних слів разом, через дефіс та окремо.
18. Правопис не з різними частинами мови.
19. Міжмовна лексико-семантична інтерференція в умовах білінгвізму.
20. Мовна надмірність; мовна недостатність.
21. Поняття фразеологічної норми.
22. Словотвірні норми.
23. Нормативність творення відонімних дериватів.
24. Прізвища, імена та імена по батькові: закономірності творення та особливості відмінювання.
25. Нормативність уживання граматичних форм іменника.
26. Точність, логічність, доречність, ясність як комунікативні ознаки мовлення майбутнього фахівця.
27. Багатство (різноманітність) як комунікативна ознака мовлення майбутнього фахівця.
28. Виразність як комунікативна ознака мовлення майбутнього фахівця (дихання, голос, дикція).
29. Мистецтво колективного обговорення професійних проблем.
30. Нормативність уживання граматичних форм дієслова.
31. Нормативність уживання граматичних форм займенника, числівника.
32. Синонімія та омонімія відмінкових та прийменниково-відмінкових форм.
33. Порухення норм у вживанні службових частин мови.
34. Розділові знаки в реченнях зі звертаннями.
35. Розділові знаки у реченнях з однорідними членами.
36. Розділові знаки в реченнях зі вставними та вставленими конструкціями.
37. Розділові знаки в реченнях з відокремленими обставинами.
38. Розділові знаки в реченнях з відокремленими означеннями та прикладками.
39. Розділові знаки в реченнях з відокремленими додатками.
40. Розділові знаки в реченнях з уточнюючими членами.
41. Розділові знаки в складносурядних реченнях.
42. Розділові знаки у складнопідрядних реченнях.
43. Розділові знаки у безсполучникових реченнях.
44. Розділові знаки в реченнях з прямою мовою.
45. Оформлення цитат.

	Зразки тестових запитань: 1. Питання на позначення відповіді Правильно/Неправильно <i>Чи є правильним твердження, що норма літературної мови – це сукупність загальноприйнятих правил реалізації мовної системи, закріплених у процесі суспільної комунікації</i> <i>Виберіть одну відповідь:</i> а. <i>Правильно</i> б. <i>Неправильно</i> 2. Завдання на установлення відповідності <i>Установіть відповідність між функціональними стилями та прикладами їх використання</i> <table border="1" data-bbox="459 629 1492 1552"> <tr> <td data-bbox="459 629 853 958"> <i>Мене звали Кирило Климчук. Навчаюся в Університеті Грінченка. Останнім часом захоплююся плаванням. Часто є учасником міських змагань. Виступаю за збірну мого Університету.</i> </td><td data-bbox="853 629 1492 958"> <i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i> </td></tr> <tr> <td data-bbox="459 958 853 1218"> <i>Восени 2015 року Верховна Рада ухвалила один із законів "безвізового пакета", який передбачає право політичних партій на бюджетне фінансування.</i> </td><td data-bbox="853 958 1492 1218"> <i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i> </td></tr> <tr> <td data-bbox="459 1218 853 1552"> <i>Лексичні засвоєння з класичних мов - грецької та латинської належать до найдавніших запозичень. Слова латинського походження - це здебільшого терміни медичні (фурункул, ангіна, туберкульоз, ампутація).</i> </td><td data-bbox="853 1218 1492 1552"> <i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i> </td></tr> </table> 3. Завдання на вибір однієї правильної відповіді: <i>Позначте рядок зі словами-термінами</i> а. <i>Юзер, допінг, координація рухів</i> б. <i>Муніципалка, тренування, спільнокошт</i> с. <i>Маршрутка, коштотримач, зміст фізичних вправ</i> д. <i>Витривалість, комп, готівка</i> е. <i>Адинамія, активна гнучкість, амплітуда руху</i>	<i>Мене звали Кирило Климчук. Навчаюся в Університеті Грінченка. Останнім часом захоплююся плаванням. Часто є учасником міських змагань. Виступаю за збірну мого Університету.</i>	<i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i>	<i>Восени 2015 року Верховна Рада ухвалила один із законів "безвізового пакета", який передбачає право політичних партій на бюджетне фінансування.</i>	<i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i>	<i>Лексичні засвоєння з класичних мов - грецької та латинської належать до найдавніших запозичень. Слова латинського походження - це здебільшого терміни медичні (фурункул, ангіна, туберкульоз, ампутація).</i>	<i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i>
<i>Мене звали Кирило Климчук. Навчаюся в Університеті Грінченка. Останнім часом захоплююся плаванням. Часто є учасником міських змагань. Виступаю за збірну мого Університету.</i>	<i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i>						
<i>Восени 2015 року Верховна Рада ухвалила один із законів "безвізового пакета", який передбачає право політичних партій на бюджетне фінансування.</i>	<i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i>						
<i>Лексичні засвоєння з класичних мов - грецької та латинської належать до найдавніших запозичень. Слова латинського походження - це здебільшого терміни медичні (фурункул, ангіна, туберкульоз, ампутація).</i>	<i>Науковий стиль Розмовний стиль Публіцистичний стиль</i>						
Екзаменатори	Робочу програму екзамену розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України: протокол №11 від 14.05.2025 р. О. І. Бонь						

Завідувач кафедри історії України	 	Р. Р. Куцик	А. В. Гедьо
Екзаменатор	Робочу програму екзамену розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української мови: протокол №5 від 16.04.2025 р.		
Завідувач кафедри української мови	 	Т. О. Горохова	М. О. Вінтонів